

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinshemii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 8

urn:nbn:de:bsz:31-103771

Comment. in Currium. lib. 10. c. 7. n. 16. 18. 19. 20. 21. & c. 8. n. 1.

HASTIS CLYPEOS QVATIENS) Morem eum sepe expressit Ammian. quæ loca observavit doctissimus Lindenbrogius ad auctorem istum 14, 8. *Hastisque feriens scuta, qui habuit iram pugnantium concitat. vbi alii quoque scriptores citantur. quibus adde Polyb. 15, 12. Romani more patrii clamorem tollunt, & gladiis ad scuta concrepant.* Fit autem hoc nimirum ad terrorem aduersariis incutiendum, vt indicat ex Polybio Lilius 28, 29, 4. *ex preparato simul omnium rerum terror oculis auribusque est offensus. Exercitus qui corona concionem circumdederat, gladiis ad scuta concrepuit. &c.* Quapropter & venatoribus elephatorum observari scribit Ælian. hist. anim. 8, 10. Eodemque opere 16, 25, 1. tradit Persas ne strepitum eiusmodi paucescerent, equos suos ad suetudine condoces fecisse. quod si fecissent Scythæ fratres, equos eorum terrene non potuisset Ajax, & pedestre certamen inire coactos vincere, apud Philostratum in Heroicis.

IMPERII VIRE) Vires malim cum Acidalio.

10, 7, 16. **CONCLAVE ADSERVARI)** MSS. observari, vnde Palmerius obserari, quod verbum hic optime convenire iudico. & firmatur è seq. versu *claustra perfracta sunt.* Et sane facilis est verborum illorum permutatio, quam & factam credunt viri docti in illis Flori 3, 6, 10. *Propontidis fauces Porcius Cato sic obditis nauibus, quasi portam observavit.* Nam alii libri, *observavit.* vbi tamen & alterum tolere, haud itidem opinor, in Tertul. apolog. cap. 7. *quis cruenta, vt inuenerat, Cyclopium & Sirenarum ora iudici referuavit?* conuenientius enim ingenio scriptoris, *referuavit.*

PTOLEMÆVS QVOQVE) Eundemque Paulanias in Atticis affirmat Alexandro mortuo, iis qui ad Aridæum Philippi F. regnum vniuersum deserébant, *restitisse, regnumque in plures diuidendi autorem in primis exiisse.*

10, 7, 18. **DEMPTIS GALEIS)** Quod & fecit Craterus, in proelio quo occisus est. Arrianus apud Photium. Item Sacrouir apud Tacitum, 3, 41, 4.

QUI CVM PERDICCÆ ERANT) In Græco auctore vnde hæc transtulit Curtius videtur fuisse, *τὸς δὲ Περδικκῶν, vt ex toto negotio hic prodiret sensus: precari Perdiccæ copere, vt abstinere bello, regique & pluribus cederet. Prior Perdicca cum suis arma deposuit, regique idem fecere.*

10, 7, 19. **NE A CORPORE)** Raderus, nescio quo auctore, negationem expulit: voluitque Meleagrum suasisse Perdiccæ vt discederent à corpore Alexandri, quo nimirum facilius circumuenirentur, quos defuncti regis reuerentia hæctenus texisset. Sed certe præstat ille sensus, *ne discederent:* Sic enim putabant se certo loco, velut carceri includi, vbi, quando inimicis libuisset, iniuriæ opportuni forent. Nam dereuerentia defuncti regis superuacuum est dicere, quum iam effracta claustra, commissam pugnam, illata vicissim acceptaque vulnera legeris. Deinde credibile magis est ne à corpore discederent suasisse, vt scilicet tanquam honoris causa defuncto hæerent, vt apud Tacit. 3, 5, 2. nam locum eiusdem 1, 7, 4. huc non trahendum, in notis ad locum istum defendi.

10, 7, 20. **IN CAMPOS)** Alii in campos. & Perd. Vnde patet legendum, *in campo: sed &c.*

10, 7, 21. **ABRUPISSE)** Forte abruptissime se.

10, 8, 1. **NI OCCUPETVR)** Sic edi curauimus cum Radero. vide notata ad 7, 6, 14.

MEMINISSE EVM) Perdiccæ. falsus est qui hoc eum ad Aridæum refert. sequentia fatis id euincunt.

QVEM METVAT) Nam naturale est & odisse, quem times; & quem metus.

metueris, infestare se possis. Minucius Felix. vbi rescribo, quem oderis; est enim gradatio, metus odium generat, hoc nocendi cupiditatem. Similia dicta nonnulla vide apud Gilbertum Cognatum adagio 1316.

10, 8, 2. *PATIEBATVR MAGIS*) Non tam consilio, quam ignavia, & imbecillitate animi. vt in ipsum quoque iure expetat Vitellianum elogium, non iam imperator, sed tantum belli causa erat. Tacit. H. 3, 70, 8. Quantum diuersus ab eo frater? qui mori mauult quam precario rex esse, sup. 9, 2, 34. Interdum tamen acres etiam principes multa prater animi sui sententiam pati coguntur, quomodo Tacit. 1, 10, 4. prodit, Augustum multa Antonio, dum interfecit, patris relictur, multa Lepido concessisse. Quid hodieque patiantur principes, ipsi nouerint. vix enim quemquam huius molestiae exortem reperiri consentaneum est.

SILENTIVM PRO IMPERIO) Vulgo qui tacet consentire videtur, vtique si posset contradicere. Imbecillis autem stultaque verecundi silentii nonnulla exempla, interque ea hoc ipsum Aridæi, refert Gruterus ad ista Liuii 42, 1, 8. silentium nimis aut modestum, aut timidum.

10, 8, 3. *ANIMI VULTVSQVE CONSTANTIA*) Non dissimile exemplum est apud Sicul. 19, 51. de Olympiade, ad quam interficiendam cum Cassander ducentos satellites misisset, omnes eius conspectu & maiestate territi refugerunt. Iam de Mario Velleius 2, 19, 4. ad quem interficiendum missus cum gladio seruus publicus, natione Germanus, qui forte (ab) imperatore eo bello Cimbrico captus erat, vt agnouit Marium, magno eiulatu expromenti indignationem casus tanti viri, abiecto gladio, profugit à carcere. Scripsere de eodem Mario Val. Max. 2, 10, 6. Plutarch. in eius vita c. 65. & Appian. de bell. ciuilibus, Raderus. Adde Iustin. 32, 1, 6. de Philopomene: de Pyrho Plutarch. in vita c. 72. de Dario, eundem in Artoserxe c. 47. de Carolo V. Camerar. subcisiu. 1, 30. de Iacobo Magna Britanniae rege, Continuatore Sleidani Lendorpium.

10, 8, 6. *SEDITIONE PROVISIA*) Aldini exemplaris lectionem hic sequimur, cui & Mss. fauent. at illa vulgatis aliis, Acidalioque maxime displicet. omnia igitur mutarunt, voluntque regem à militibus interrogatum, non à Meleagro, quod quidem ipsis plane absurdum videtur. Ergo vt suam sententiam tueantur, illud *provisia* mutarunt in *professa*, aliaque scere quæ nunc non exequor. Tantum aio recte scribi: *Atque ille seditione provisita, cum regem adisset, interrogare eum cepit, an Perdiccam comprehendit ipse iussisset? Ille Meleagri instinctu se iussisse respondit.* Totum negotium sic se habuerit. Leonnatus cum equitibus in campos se receperat: at Perdicca sperans pedites quoque se pellecturum, in vrbe substitit. vbi Meleagri insidii petitus, ad Leonnatum & equites se recipit. Interim percubuerat rumor Perdiccam iussu Meleagri interemptum esse. Macedones igitur, pedites inquam, indigne ferentes viri tam clari grauem casum, vt est vulgus mutabile subitis, conceptum paulo ante odium in commiserationem viri vertit, & præ se fert velle necem eius vlcesci. Eam rem in suam perniciem erupturam præuidens Meleager, adit regem, & militibus coram interrogat, an Perdiccam comprehendit ipse iussisset? sperans confidente rege omnem inuidiam, omneque periculum posse declinari. Quo fere sine Tiberius apud Tacit. 1, 8, 5. quaerit ex Messala, num se mandante eam sententiam dixisset? ad inuidiam, inquam, appetitæ dominationis euitandam, si eius sententiæ alium auctorem, ipso confidente, posset ostendere.

10, 8, 9. *INTRA SE QVOQVE VOLVENTES*) Vel quisque voluentes, vel quoque (id est, vnoquoque) voluente legendum putat Acidalius: prius ego etiam olim diuinaueram. idemque Bongarsio placuerat,

EX

EX-COMPARATIONE REGIS NOVI) Sic apud Suetonium Calig. 6, 4. *auxiū gloriā deficiūque defuncti* (Germanici) etiam atrocitas insequentium temporum. Plutarch. extremo Antioche: *Clemens habitus est & popularium amans, præcipue ob filium Ochum, qui lætitiā & atrocitate omnes superavit.* Plura forte aliquando ad ista Taciti 14, 51, 3. de Burro: *civitati grande desiderium eius mansit, per memoriam virtutis, & successorum alterius segnem innocentiam* (quod apprime quadrat in Aridaum) alterius flagrantissima flagitia & adulteria. Hinc relicto successore Tiberio suspectus Augustus fuit, tamquam *comparatione decerrima gloriā sibi quassuisset.* Tacit. 1, 10, 9.

10, 8, 10. *REQUIREBANT*) Expungebam hanc vocem: eandemque reperio fuisse mearem Acidalio.

QUANDOQUE) Acidal. legit, quando tanta oblata esset occasio: & occasionem, dubius tamen, interpretatur de morte Alexandri; quo quadrat illud Taciti H. 1, 21, 4. *opportuni magnis conatibus transitus verum.* Mihi tamen præplacet recepta lectio, *quandocumque*: vt primum excutiendi Macedonici iugi nacti fuissent occasionem, ei non esse defuturos.

10, 8, 12. *FAMES ESSE CEPIT*) Tentat Acidalius, nec tamen probat, *fames excepit.*

10, 8, 13. *TVTIOR ALIENA SEDES*) Non omnino dissimile quod & notatur Tacitus 2, 17, 3. *mirumque dictu, duo hostium agmina diuersa fuga, qui siluam tenebant, in aperta; qui campos adstiterant, in siluam ruebant.* Scilicet omnia metuenti presentia maxime dissiident, vt ait idem H. 3, 85, 2. Tarentini sub Rege Pyrrho τὰς πόλεις αὐς ἀποστρέφει εἰς τὸς ἄγρῶς ἀπεδιδρασκον, Appian. in Excerpt. Valef. Talis facies Romæ sub Decemuiris Liu. 3, 38, 12.

10, 8, 16. *INTER SE CERTANTIVM PRÆMIA*) Quæ consideratio sæpe pacem persuasit infensissimis. Apud Sallust. Iug. 79, 3. *ne mox victos victoresque desessos alius aggrediretur, per inducias sponsonem faciunt.* Quem ad locum multa proferte poterit, quisquis nostrum auctorem illum notis illustrandum sibi sumpserit.

10, 8, 17. *CVM CIVIBVS*) Idem inculcat Cæsari Sallustius de Republica. Agesilaus apud Xenophont. *Hostis loco ciuem nullum habebat.*

10, 8, 18. *ALTERA LEGATIONE*) Cassiodor. Var. 3. ep. 4. *Impatiens sensus est, ad primam legationem proinus arma mouere.* Vide Paschal. Legat. c. 6.

10, 8, 21. *FRATRIS CLARITATE SUPPRESSAM*) Acidalius mauult *suppressa*: non male. præsertim si & sequentia leuiter emendes; *Ingentem spem inuolū ante eum diem fr. cl. suppressa, in eo moderata exciuit oratio.* Si tamen pro *spem* legas *speciem*, quæ sæpe se inuicem loco pellunt, quadrabit *suppressam*.

10, 9, 1. *INSOCIABILE EST REGNUM*) Ita Alexander Dario pacem petenti respondet supra 4, 11, 22. ex Iustino 11, 12, 15. *neque mundum posse duobus solibus regi, neque orbem summa duo regna saluo terrarum statu habere.* Ita Ennius quoque apud Ciceronem offic. 1, 8. *Nulla sancta societas nec fides regni est.* Homerus Iliad. 2, 204.

Ὅνκ ἀγαθὸν πολυπραγμονίᾳ εἰς κτίσανθ' ἔστω,

Ἐἰς βασιλεύς

Vbi Scholiastes. Hanc causam esse voluit (vt ex Aristotele annotauit Delrius) Musæus, cur aquila tres pullos excludens duos nido deturbet, vnum educet. Seneca in Agamemn. vers. 259.

Nec regna socium ferre, nec tædæ sciunt. Lucan. 1, 93.

Nulla fides regni sociis; omnisque potestas